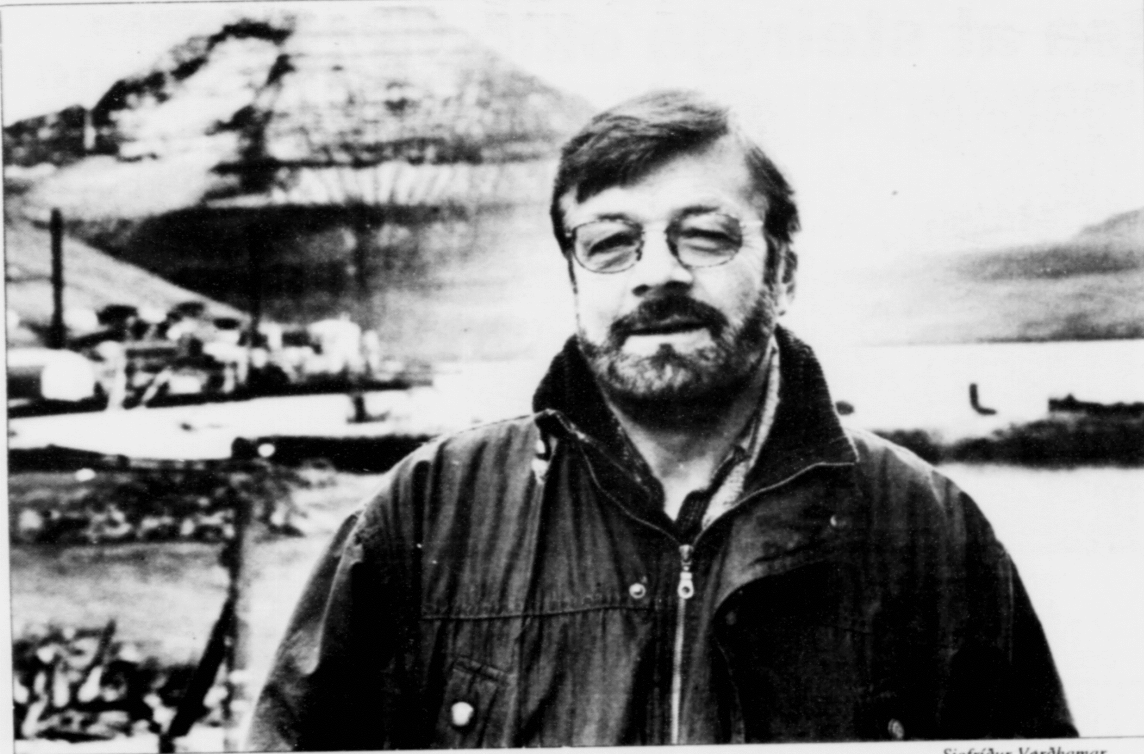

Aldarinnar verkætlan í Fuglafirði:

Fuglafjörður sum pelagiskur miðdepil

Fuglaffjarðar kommuna og vinnulívið á plássinum hava gjørt eina verkætlan, sum miðjar móti at gera Fuglafjörð til miðdepil bæði í Føroyum og í Norðuratlantshavi fyrri móttøku av pelagiskum fiski. Gongst sum ætlað skulu landast 340.000 tons av fiski um árið til eitt søluvirði omanfyri milliar dina

JAN MÜLLER

Hóast kreppan hevur rakt Føroyar meint og nærur drenað samfelagið fyrri hugskot, bjartskygni, dirvi og ikki minst góð fólk til at fara undir nakað nýtt, so má tó sigast, at tað eru fólk her á landi, sum enn ikki hava mist vónina og tað langt frá. Hesi fólkini finnur tú m.a. í Fuglafirði, har tað góða sambandi og forstáls millum kommunu og vinnulív hevur ført til eina sera spennandi og áhugaverda verkætlan - har tað privata og alment ganga hond í hond.

Talan er um at gera Fuglafjörð til framtíðar pelagisk- an tilfeingisdepil fyrri Føroyar men eisini fyrri alt Norðuratlantshavið.

Fuglafjörður á odda

At slíkar ætlanir verða forstraðar júst í Fuglafirði er eisini heilt náttúrligt. Pláss- ið hevur seinastu 30 árin gingið á odda, tá talan hevur verið um at troyta pelagisku fiskaslógini so sum markel, lodnu, svartkjaft og sild.

Nú tað er farið at minkað burtur av vanligu fiska-

stovnunum, og skip og virki fáa minni av toski, hýsu, upsá, kongafiski, blálongu oð. fiskasløgum til matna eru allar verkætlanir, sum hava til endamál at kunna fáa til hólðar onnur fiskasløg, kærkomnar.

Og júst hetta er endamál- ið við verkætlanini hjá fuglfirðingum, nevniliga at troyta fiskasløg, sum nógv er til av og sum kunnu brúkast til matna.

Seinastu 30 árin hevur Havsbúnað tikið ímóti fiski til idnað. Besta árið hava teir fingið eini 180.000 tons. Øll hesi árin hevur verið nógv tosað um at gera matvøru og ikki bert mjøl burtur úr parti av hesi stóru fiskanøgð, men so mikið nógv hevur verið til av øðrum fiski og so nógv arbeiði á vanligu flakavirkjunum, at orka hevur ikki verið til tess.

Nú trot er at vanligu fiskasløgum skuldi ein ætlan, har matvøra verður gjørd burtur úr pelagisku fiskasløgum, verið sera kærkomin. Og ikki minst fyrri allan samfelagsbúskapin.

Fuglfirðingar hava arbei-

miðvíst við hesi ætlan og hertíð var so dánt komið á mál. Ein lítill faldari er gjørdur og latin landsmynd- ugleikunum. Verkætlanin er nevniliga so mikið stór, at tað verður hildið heilt náttúrligt, at allar góðar kreftir í landinum eru við til at gera hana til veruleika. Nú restar bert í at koma við nókrum útrokningum um tær búskaparlígu avleiðingarnar, sum ein slík verkætlan kann fáa á alt samfelagið. Tvs. bæði hvat kommunur kunnu fáa inn í skatti og landskassin av økta virk- seminum.

340.000 tons um árið

Talan er um eina 10 ára ætlan. Menn hava sett nýsina upp eftir at fáa 340.000 tons av fiski til hólðar um árið nógv ár fram í tíðina. Higar- til hevur Havsbúnað tikið ímóti úr umleið 80.000 tons um upp í 180.000 tons um árið.

Talan verður um markrel, lodnu, svartkjaft men ikki minst sild, sum nú tykist at vera komin aftur. Sigfríður Vörðhamar, bygðarráðs- formaður í Fuglafirði og ein av stigtakarunum aftanfyrri

Sigfríður Vörðhamar, bygðarráðsformaður í Fuglafirði: -Við mugu ansa eftir, at vit ikki eru so klökk og óttafull av tí, sum hendi í 80-unum, at vit einki tora at gera. Mynd- jan

tilreiðar við smærri fløgum at taka ímóti stórum nógð- um av pelagiskum fiski at virka hann til matna.

Stóri trupulleikin er tó goymslu- og frystiorkan. Hetta er sum heild ein trup- ulleiki her á landi og kemur serliga at gera seg galdandi, tá talan verður um at taka ímóti stórum nógðum av fiski at arbeiða til matna.

Fuglfirðingar hava sum so roynt at bota um hesi viðurskifti og hava brotið upp úr nýggjum við at spreingja inn í fjallið og brúka plássid til frysti- goymslur. Hetta hevur eydnast sera væl.

Frystigoymslan inni í fjallinum er uppá umleið 9000 kubikk og tekur í dag umleið 2000 tons. Men hetta er alt ov lítið fyrri at nøka framtíðar tørvin. Fyri at fáa gongd á fer kom- unan til í næsta mánað undir at spreingja fyrri enn eina frystigoymslu inni í fjalli- num nærhendis Havsbúnað.

Tá henda útyggingin er klár hava teir fingið 18000 kubikk meira ella fílt 27.000 kubikk sum svára til at kunna goyma eina 7500 tons av fiski.

Sigfríður Vörðhamar sig- ur, at teir hava sera góðar royndir av frystigoymsluni inni í fjallinum og ætlanin er at útyggja sohvørt. Verður stóra verkætlanin til nakað, so er ætlanin um

nøkur ár at kunna hava umleið 40.000 tons av fiski á frystigoymslu.

10 ára ætlan

Sambart verkætlanini verður miðjað móti um eitt ár at kunna arbeiða 400 tons til matna, 1100 tons til idnað og 2000 tons til umskipan um dagin. Um fimm ár eru hesi tøl ávikavist 1000 tons til matna, 2000 tons til idnað og 3000 tons til umskipan. Um 10 ár eru tølini 1500 til konsum, 2500 til idnað og 5000 at umskipa um dagin.

Í dag klára teir kanska eina 200 tons um dagin til matna. Vánaliga goymslu- orkan ger, at eftir 10 døgum er fullt. Og skal tú so uppá 400 tons til matna um dagin, tá verða verandi goymslur fullar eftir bert fimm døgum.

Hetta visir hvussu um- ráðandi tað er at gera fløgur í størri frystigoymslur. Hesar skulu økjast eftir nókrum árum úr 2000 tons um í 40.000 tons.

Havnin útyggjast

Umframt fløgur í frysti- goymslu og annan útbúnað verður eisini neyðugt at útyggja havnina nakað. Her er ikki talan um nakra stóra útygging, kanska fyrri eina 18-20 mill. kr. Skal tú arbeiða við hesum stóru nógðum av pelagiskum fiski, so er neyðugt at kunna taka ímóti stórum skipum og skulu t.d. tvey stór skip liggja við bryggju í senn, tá er neyðugt við eina útygging av keiini umframt dýp- an.

Sigfríður Vörðhamar heldur tað vera heilt náttúrligt, at landið var við í eina slíkari havnáttúrygging og skjýtur hann upp, at hon verður liggjað helvt um helvt av kommunu og landi. Útyggingin fer nevniliga at fáa stóran búskaparlígan týðning fyrri alt samfelagið.

Sigfríður Vörðhamar sigur, at teir hava latið landsstýringum verkætlanina og vónar hann, at lands- stýrið, sum enn ikki hevur latið við sær koma, tí hetta er so nýtt, fer at siggja positivt uppá hana. Hvát fløgur í alla verkætlanina viðvíkur so er hon lítill í mun til ta stóru fiskarúgvu, sum hon fevnir um og tær inn- tøkum, sum verða til sam- felagið. Talan verður um nógv nýggj arbeiðspláss, fleiri skattakrónur til sam- felagið og øktan útlutning.

Gongur alt sum tað skal so verður roknað við einum umsetningi frá hesi verk- ætlan uppá eina milliarð krónur við verandi prís- um. Í dag umsetur Havsbúnað fyrri eina 150 mill. kr.

Latið ikki 80-uni taka mótið frá okkum

Uppá fyrispurning um vandi ikki er fyrri, at vit við hesum bara fara at uppliva 80-uni umaftur við ovur- stórum fløgum sigur Sig- fríður Vörðhamar, at vit mugu ansa eftir ikki at detta í tí øvugt grøvina, har vit eru so bangin og leggja so stórar restriktiónir á okkum

